

HAY ĐỒNG SỮA HIỆU

Năm thứ nhì - N° 896

ĐUỐC NHÀ NAM

BÁO RA MỠI NGÀY

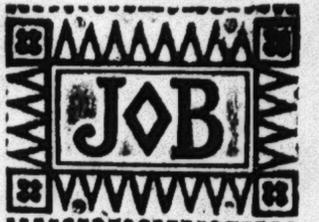
Chịu nhiệm: NGUYỄN-PHAN-HÙNG

BAO-QUAN: 72, Lagrandière

TÒA-SOẠN: 1 A 7, Rue de Reims

Quản lý: NGUYỄN-VAN-SAM

HAY HÓT THUỐC HIỆU

Vendredi 21 Août 1931

HỘI DỌN PHỐ

Nếu bạn ở phố mướn có mấy cái xe riêng hễ chủ nào không sứt là ta dọn đi liền

Mấy lúc này đồn-báo vì anh em ở nhà thuê phố mướn, kêu nài sứt sứt, tuy không phải được như ý và mướn người cho anh em ta hết cả, nhưng cũng có thể nói được rằng đã có kết- quả ít nhiều. Chúng tôi thật cảm ơn các ông các bà chủ phố giàu lương tâm, biết dân tình, đã xét lời kêu nài mà sứt sứt phố thuê cũng bõn. Còn nhiều ông chủ phố lớn, như ông Lợi-đông Trách, ông Đức - phủ Hải, nhà họ Quách v.v., người ta trông mong chờ đợi mãi mà không thấy gì; thời ta hãy chờ đợi mấy ông ở yên với lương tâm của mấy ông. Ta cũng có nên mong rằng cái lương tâm ấy có ngày sẽ ra sáng tỏ. Chỉ tiếc có bạn chủ phố Chà và là họ Lâm ở Luân, và ta; cũng như bạn xã-tri, ta có thể nói rằng họ qua đây chỉ có mục đích là chặt đứt lốt da chúng ta mà thôi, bởi vậy chúng ta không sứt sứt phố gì cả. Chúng tôi nói: «Sống chết kệ bầy!»

Khi khởi lên cuộc bỏ hào tiền phố, chúng tôi đã nói rằng bầy tôi kêu nài với chủ phố là một vấn đề mà bạn ở phố phải tự mình việc lấy quyền lợi của nhau, lại là một vấn đề khác.

Nay chúng tôi muốn cùng anh em ở phố bàn về đề tự mình việc quyền lợi đó

Chúng tôi đã nghiệm ra có nhiều chủ phố bắt lương không chịu sứt, là vì họ thấy bạn ở phố

Không thuê bên Chicago

ở Battambang một chút chặt bị cướp một cách rất đàng và rất mới lạ

Mấy bữa trước đây, một chủ tiệm buôn các chủ ở Battambang bị cướp một cách rất lạ lùng, ai nghe cũng phải lắc đầu lo sợ.

Bữa đó, có ba tên các-chủ y-phục bình bao, ngồi xe hơi đi lại không biết, tới trước cửa tiệm kia thì làm bộ hư máy, người xe lại bước vô tiệm xin người nhờ để chờ sửa xe. Ai cũng biết tại Hoa-kieu có đoàn thể với nhau lắm. Ba tên kia vô đưa cái va-lý nhỏ trong có 1000\$ gửi cho chủ tiệm cất giùm vì thời buổi đời khó này sợ bị kẻ cướp. Chủ tiệm thật thà, mở tủ sắt ra cất giùm tiền.

Rồi một đêm trong bạn ba đứa đi kêu thợ máy lái sửa xe. Thợ máy lái sửa xe khỏi hư. Họ giả bộ ông khách đồng tình cầm tay lòng tốt, chủ nhà đã tiếp rước tiền em, liền dịp xin cái va-lý tiền bạc để đi.

Chủ tiệm vô mở tủ sắt, một ông khách đi theo đứng một bên. Ông chủ tiệm mở tủ ra rồi, thình-lình nghe có gì lạnh lạnh bên mang tay mình, ngó lại thì thấy một ông khách đi theo đứng một bên. Ông chủ tiệm mở tủ ra rồi, thình-lình nghe có gì lạnh lạnh bên mang tay mình, ngó lại thì thấy một ông khách đi theo đứng một bên.

Ông khách đi theo đứng một bên. Ông chủ tiệm mở tủ ra rồi, thình-lình nghe có gì lạnh lạnh bên mang tay mình, ngó lại thì thấy một ông khách đi theo đứng một bên.

Ông khách đi theo đứng một bên. Ông chủ tiệm mở tủ ra rồi, thình-lình nghe có gì lạnh lạnh bên mang tay mình, ngó lại thì thấy một ông khách đi theo đứng một bên.

Ông khách đi theo đứng một bên. Ông chủ tiệm mở tủ ra rồi, thình-lình nghe có gì lạnh lạnh bên mang tay mình, ngó lại thì thấy một ông khách đi theo đứng một bên.

Ông khách đi theo đứng một bên. Ông chủ tiệm mở tủ ra rồi, thình-lình nghe có gì lạnh lạnh bên mang tay mình, ngó lại thì thấy một ông khách đi theo đứng một bên.

Ông khách đi theo đứng một bên. Ông chủ tiệm mở tủ ra rồi, thình-lình nghe có gì lạnh lạnh bên mang tay mình, ngó lại thì thấy một ông khách đi theo đứng một bên.

Ông khách đi theo đứng một bên. Ông chủ tiệm mở tủ ra rồi, thình-lình nghe có gì lạnh lạnh bên mang tay mình, ngó lại thì thấy một ông khách đi theo đứng một bên.

Ông khách đi theo đứng một bên. Ông chủ tiệm mở tủ ra rồi, thình-lình nghe có gì lạnh lạnh bên mang tay mình, ngó lại thì thấy một ông khách đi theo đứng một bên.

Ông khách đi theo đứng một bên. Ông chủ tiệm mở tủ ra rồi, thình-lình nghe có gì lạnh lạnh bên mang tay mình, ngó lại thì thấy một ông khách đi theo đứng một bên.

Ông khách đi theo đứng một bên. Ông chủ tiệm mở tủ ra rồi, thình-lình nghe có gì lạnh lạnh bên mang tay mình, ngó lại thì thấy một ông khách đi theo đứng một bên.

Ông khách đi theo đứng một bên. Ông chủ tiệm mở tủ ra rồi, thình-lình nghe có gì lạnh lạnh bên mang tay mình, ngó lại thì thấy một ông khách đi theo đứng một bên.

Ông khách đi theo đứng một bên. Ông chủ tiệm mở tủ ra rồi, thình-lình nghe có gì lạnh lạnh bên mang tay mình, ngó lại thì thấy một ông khách đi theo đứng một bên.

Ông khách đi theo đứng một bên. Ông chủ tiệm mở tủ ra rồi, thình-lình nghe có gì lạnh lạnh bên mang tay mình, ngó lại thì thấy một ông khách đi theo đứng một bên.

Ông khách đi theo đứng một bên. Ông chủ tiệm mở tủ ra rồi, thình-lình nghe có gì lạnh lạnh bên mang tay mình, ngó lại thì thấy một ông khách đi theo đứng một bên.

chàng đồng tâm với nhau, nếu họ không sứt cũng đành phải ở, không ở đó thì đi đâu bây giờ? Mỗi lúc dọn đi dời phố, là chuyện dễ làm sao? Chờ chi mà gặp chủ phố nào đáng sứt mà không sứt, ta rủ nhau dọn đi cả năm mươi căn, coi họ có nhàn mặt và hết hồn không? Hễ có đây phố trống lấy ít tháng, coi họ có phải tự sứt không.

Bởi vậy, tuy có nhiều cách khiến cho bạn ở phố có thể tự mình việc lấy lợi quyền của mình, nhưng hôm nay chúng tôi hãy bàn một cách. Là hội dọn phố.

Thiệt bạn nghèo chúng ta mỗi lúc dọn đi dời phố không phải là dễ, nào là phải trả tiền phố chủ ta ở trước, nào là mướn xe cộ hay cam-nhông dọn đi, số tiền ấy từ năm ba đồng cho tới một vài chục, tuy ở ở nhiều ít và đường xa gần, lại còn nào là tới phố mới phải đóng tiền, phải vẽ dây đèn, phải sơn quét dọn dẹp, cũng đều là hao tốn tiền bạc cả. Bởi thế nói chủ phố X, bắt lương, không sứt, thì sao không dọn đi? Nói thì dễ nhưng làm thì khó, là vì những lẽ đã nói trên đó.

Nếu ở hội dọn phố thì chúng ta muốn đi đi anh chủ phố bắt lương nào là được!

Bên này, hồi mới khởi lên cuộc Âu-châu chiến tranh, mọi việc mua bán làm ăn ở Paris khó khăn, người ta cũng kêu nài chủ phố sứt tiền lương, mà nhiều chủ phố không chịu sứt; không khác gì tình cảnh của anh em ta bây giờ.

Lúc bấy giờ có một người, nhờ chứng tên là Cochon - tên và xấu háy vậy mà việc và làm oanh-liệt chỗ tên như ông Ng-vân-Bá ta hiện tại-Tân-Việt, mà làm việc kiểu kia thì tên tốt mà làm gì? - anh Cochon đóng lên lập hội ở phố mướn, sắm mấy chục cái xe cam-nhông, nuôi sẵn cả trăm cu-li, chỉ chuyên về việc dọn phố. Hễ có chủ phố, một hai, ba, mà không sứt tiền phố, thì cam-nhông kia, cu-li kia, anh Cochon đem lại, dọn đi của người ở phố đi liền, không ăn đồng xu nào.

Chúng ta ở đây bây giờ, có lẽ không người làm được như Cochon, chủ lập hội dọn phố không được sao?

Trong những người ở phố, ai sốt sáng thành thiệt và có tinh thần để cho người ta tin, thì đứng lên lập hội dọn phố đi. Mỗi người ở phố mướn, chung nhau năm bảy cái một đồng, làm gì không được mấy ngàn đồng bạc. Với số tiền ấy, ta sắm xe, ta nuôi năm mươi tháng cu-li, chuyên nghề dọn phố. Ngày thường ai mướn chỗ ở thì ta làm. Còn lúc người trong hội bị chủ phố bắt-lương không sứt, thì xe đó người đó, ta tới dọn phẳng đi. Hễ chủ phố nào không sứt, thì đưa cả dây phố, hội cũng dọn đi phố khác, không nói một hai gì cả. Sự dọn ấy có nhiều là người ở phố không lên tiền, lại được thuê-bộ của hội mình, mình sai khiến quét rửa dọn dẹp được nữa.

Từ lập cái hội đó ra, thủ tục kiểu mạnh dạn như thế, tôi chắc bạn chủ phố bắt lương không dám khai-thị sứt em mình, mà lúc bấy giờ chẳng ai cầu họ sứt, họ cũng tự sứt cho mà coi.

A. D.

Chuyện thị phi....

Qua đây mà chơi, các có các cậu!

Hôm qua, đọc một cái tin trong báo tây, làm cho tôi nghĩ ngay ra cái tình Pháp-Việt trong-thân, rất là đằm thắm.

Tin như vậy, thấy đăng trong báo Opinion - Marseille, 18 Août. - (ở Marseille, có chỗ xóm Beltrance, có ba con đường Athéna, Arbre, và Convolescenta để lại, thì thuyền và người làm ăn thì ở đó đông lắm. Mỗi lúc này, có số nhà ngả và quần rượu lập ra trong mấy đường đó, nên chỉ nhiều cái cảnh-tượng ở đó-sang bầy ra một cách khó coi quá.

Tại đi và kỳ-đi của chúng ta làm bình như vậy ở xóm ấy, đến đời dân ta con gái tương-thiện, cũng là trẻ nhỏ không dám đi ngang.

Dân địa cư ta thanh niên, mà thanh niên làm tư, chẳng ngần cảm tận toàn sao cả.

Từ mình, dân trong xóm mới lập ra ban ủy-viên cứu dân tecom-tê de Salut public, họp đại-hội-đồng với nhau, rồi gọi tờ quyết- nghị của họ trình quan quân-trưởng, có đơn nài như vậy: Hội chúng tôi lập ra để tuần-phòng, có khi-giờ bắt giữ và tuần-lãm là những người tâm-lim việc hội, dùng để các cách để thi-hành nghị-định và lệ-luật trong thị-phi, làm vậy đang giữ đều tuần-lãm trong xóm chúng tôi.

Xem ra nếu như tình cảnh-sít không can-thiệp vào việc này cho vòng lẩn tránh, thì chắc đây xảy ra nhiều việc tồi tệ đến vùng này, thật là đáng sợ.

Hiện nay gia-quyền hai gái trẻ mình đã đi đến nhau. Thật đáng thương hại thay cho những người đã đi ra những hạng con gái như thế!

TÒA KIỂM DUYỆT BỎ MỘT ĐOẠN DÀI

NAM-CHUC

NGUY THAY SANH-MANG CỦA NGƯỜI!

Coi chừng bột, dầm và nước suối giá hiệu

Sờ xét đồ gian lậu đã khám-phá ra rồi

Sở báo hôm qua, đồn - báo đã nói số xét đồ gian-lậu. Do M. Ohi làm chánh-đốc, đã xét được ở nhà mướn Ng-thị - Yên trên 700 tinh nước máy giả hiệu. Nay số ấy còn khám-phá ra được nhiều đồ gian khác nữa.

Hội kêu là hội hóa-học (Far-lene chimique) đem ở bên tay qua, cũng có pha trộn nhiều chất độc. Các nhà chuyên-môn đã phân chất ra để nghiệm, thấy trong đó có thạch-lưu, có chất đồng và nhiều chất khác cùng độc ăn vào mang hại cho sức khỏe lắm.

Đến các thứ nước suối (eau minérale) cũng có giả. Tức như nước Evian bán trong các nhà hàng tại đây, Y-viện Pasteur đã phân chất ra, rồi nói rằng không được trong sạch, uống có hại lớn.

Cả dấm cũng vậy, cũng là pha trộn từ bên này.

Tòa án ở đây đã xử qua tòa án bên Pháp đang truy vấn và trừng trị những hãng xuất-cảng đồ gian ở bên ấy.

Bây giờ ai hay dùng mấy thứ ấy phải coi chừng, tốt hơn là hãy nghĩ dùng đi cho chắc.

Ta nên khen số xét đồ gian đã bắt lợng khám xét, vì sự vệ sanh chung của dân.

HAI CHỊ EM CÙNG NHẢY XUỐNG HỒ

Không hiểu tại sao, lâu nay ở ngoài Bắc ta có cái dịch «tự vận» thiệt. Tại Hanoi, như hồ Tây và hồ Hoàn-kiểm có người nhảy xuống luôn.

Mới đây có hai chị em ruột một nhà ở Bắc-ninh qua Hanoi cũng nhảy xuống hồ Hoàn-kiểm tự vận là lung quá.

Bạn đồng nghiệp Trung Bắc Tân Văn đăng tin như vậy:

Ngày 7 Août vừa rồi ở hồ Hoàn-kiểm có một người bán cái xác hai cô thiếu-nữ không biết là con cái nhà nào trẫm mình như thế. Một cái xác vứt được hồi 1 giờ sáng ngày 7 Août, một cái vứt được hồi 1 giờ 30 chiều ngày 7 Août.

Nay xét ra thì hai cô thiếu-nữ ấy đều là con gái Chy Dầu cũ, nghĩa là ở làng Phù Lưu, phủ Từ-sơn, tỉnh Bắc-ninh. Một cô tên là Chu thị-Tiền 19 tuổi, một cô tên là Chu-thị-Cam 18 tuổi.

Lạ thật! Hai chị em con một nhà, hơn kém nhau có một tuổi, làm sao lại đi đến cái chết cùng đưa nhau sang đây đắm đầu xuống hồ Hoàn-kiểm cùng chết trong một ngày như thế? Thật là đáng công cha mẹ thiệt đời xuông xanh.

Hiện nay gia-quyền hai gái trẻ mình đã đi đến nhau. Thật đáng thương hại thay cho những người đã đi ra những hạng con gái như thế!

Ngày thứ hai tòa tiền hiền cứu vụ 4 tên chà góp tiền chỗ

Vụ mấy tên chà và góp tiền chỗ chợ, gian lận giếm tiền mấy năm nay, độc-gia cũng đã bắt rồi.

Ngày thứ hai 24 Août tuần tới đây, bốn cậu chà tên: Abdoul Vahab kêu là Mussulmay, Titus Paul, David Roch và Amandius Louis sẽ ra tòa tiền-bình để trả lời tội ấy.

Cũng phiên tòa này, ông Bozer sẽ ngồi chánh tòa để xử 17 người oan về tội làm rối cuộc trị-an.

Trận sê đầu TẠI SÂN T.G.T.T.A. Ở ĐƯỜNG MAYER

Chứa nhựt 23 Août 1931 Coupe Thống-độc Namkỳ

Từ 3 giờ 30 tới 4 giờ 30. Victoria đấu với Khánh-Hội

Từ 4 giờ 30 tới 5 giờ 30. Thudumot đấu với Commerce

Giám-cước M. Thom

Tàu bay « Décidée »

Hình chiếc máy bay, hiệu « Décidée » của hãng Air-Orient, chở thơ-từ đường Saigon-Marseille, rời ở Miên-điện bữa 5 Jain, có 4 người trong máy bay chở thơ. Còn thơ-từ lúc bấy giờ, người ta nói rằng với lên được hết, từ ra ngày nay mới biết là thơ-từ mất bận, chỉ với được một mà thôi. Coi tin rõ ràng đăng ở trang 2.

MỘT CHUYỆN THỊ-PHI NHỎ

Có lẽ Hoa-kieu rút lời rao ở báo Opinion và Công-Luận ra hết

Không hiểu vì sao bữa qua và bữa hôm, ở Saigon có tiếng đồn rằng bạn Hoa-thương ở Saigon và Cbolon, đang lời rao trong-báo Opinion và báo Công-Luận, rục rịch muốn rút ra hết, Nam-Chúc dự hồi, họ chỉ trở mới mà không chịu nói. Tức mình quá, Nam-Chúc về lật hai tờ báo ấy mấy bữa nay ra coi thấy Opinion bữa kia và Công-Luận bữa qua đều in cái hình Trần-hữu-Nhơn, là Ngoại-quang-tổng-trưởng của chánh-phủ Quảng-đông bây giờ, mà lại để tên là Borodine người Nga, là người mới tới Quảng-đông ít bữa nay.

Trần-hữu-Nhơn Ngoại-quang-tổng-trưởng của chánh-phủ Quảng-đông bây giờ

Tờ ra chỉ có vậy. Nghe như họ viết thư đòi C. L. phải cải-chính và xin lỗi; lại buộc ông Bá-gô cải chữ ở Tổng-lý ở đi nữa, vì danh phá' xứng chức, chứ dùng chữ Hán của họ mà sai, họ không chịu.

Chưa rõ chuyện có thiệt không mà nếu thiệt thì bạn đồng-nghiệp ta sẽ điều-đinh ra sao, không biết.

15 người vô tội được tha

Từ lúc 6 hốc-môn có những cuộc biểu tình, không nói thì ai cũng biết là số người bị bắt nhiều lắm. Người có tội mà bị bắt thì đã đành rồi, nhưng cũng có nhiều người vô tình nghi, và bị tội oan mà bị bắt cũng lắm.

Giám ở khám lớn trọn 10 tháng nay quan trên mới xét là có nhiều người bị bắt oan, nên vừa rồi quan Bồi-thẩm phòng nhất là M. Lavan tha cho 15 người. Những người này trước kia bị tình bắt ở gần chợ Hocmon trong lúc họ đi mua đồ; cũng có người vì bị vụ mà bị bắt nữa, nay ngài xét ra là những người ấy vô tội, nên tha cho về.

Mấy cách dự bị sau khi thế giới hết dầu hơi và than đá

Mới đây, giáo sư Megener nước Đức diễn-thuyết về vấn-đề «đời đời máy» của thế-giới, đại-y như sau này:

«Tôi đã suy tính một cách rất kỹ, tôi dám chắc trước rằng: dầu hơi của thế-giới không đủ dùng được 100 năm nữa, mà than đá của thế-giới, cũng chỉ có thể đủ dùng trong trăm năm nữa thôi.

Vì than, dầu trong mỏ đều là những vật từ đời thượng-cổ còn sót lại cả. Khi ấy, một đất chưa có các loài động vật, nên các loài thực-vật không bị tàn-hại, rồi thì toàn-thể bị chôn vùi ở trong đất, thành ra than đá và dầu hỏa.

Nhưng từ khi có loài động-vật ra đời, thì thực-vật bị nó tàn-hại, không còn đủ mà đóng lại để thành ra than và dầu nữa, bởi thế nên số than dầu của thế-giới, dùng đi chừng nào là một chừng ấy, mà dùng mãi thì tất có ngày hết sạch vậy.

Các nhà khoa học trong thế-giới cũng đều biết như thế, nên đã có nhiều người nghĩ cách tìm thứ dùng thay cho dầu hỏa và than đá. Hiện nay họ đã nghĩ được 5 cách sau này:

- 1- Nhờ sức nước để sanh ra điện-khi, là cách găm bột được một phần than và dầu.
- 2- Dùng ghe bơm để thay thế than; vì gần đây, cách chế tạo ghe bơm đã tiến-bộ; hơn trước nhiều lắm, thứ ghe kiểu xưa đó

mà được thay thế cho giới thì cũng chạy mau gần được như than; vậy chỉ trừ ra những tàu buôn rất lớn là không thể bỏ được máy hơi, còn những tàu vận-tải-nhỏ, thì có thể bỏ máy mà chạy buồm được cả.

3- Chế tạo các thứ máy phát-động có thể chạy bằng dầu sống. Dầu sống lấy ở loài thực-vật ra, kể cũng mắc tiền thật, song loài thực-vật còn có thể trồng thêm mãi ra, thì nay tuy mắc rồi sau cũng có khi rẻ, chứ không đến nỗi nguy hiểm như than đá với dầu-hỏa là có cái cơ cấp hết đến nơi.

4- Dùng củi thay than. Các nước ở về nhiệt-đới như Ấn-độ và các nước ở Nam-Mỹ thường có nhiều rừng, nên có thể đốn cây và đốt máy, chứ không cần phải dùng than đá. Và lại ở Nam-Mỹ có thứ cây: tiếng Hy Lạp gọi là Encalyp-tus; ở Ấn-độ, châu Úc có thứ cây, tiếng Đức gọi là «Ulen gummi-baum». đều rất dễ sống, mau lớn mà lại chắc chắn, cũng có thể trồng để lấy củi đốt máy.

5- Dùng quặng khoa-học, thâu lấy thán chất trong không-khí mà chế thành ra than. Vì trong khí Âu-chiêng, người Đức đã từng dùng cách lấy đạm khi ở trong không-khí để chế chất «etien» làm thuốc súng và làm đồ sơn cây, nay bắt chước cách ấy mà lấy thán-chất để chế than, cũng là sự có thể chắc được. D.C. (Đông-Phương)

Rẻ hơn cỏ rác!
MIẾNG ĐẤT 4000\$
CHỈ BÁN CÓ 5\$

Cái nạn kinh-tế lâu nay, làm ruộng đất Nam-kỳ ta đáng giá vàng ngọc xưa kia, bây giờ chẳng ra gì nữa cả. Bỏ-bỏ đã từng thuật chuyện những vụ bán đất đầu giá: đáng 4000\$ bán được 50\$, đáng 100 ngàn bán được 12 ngàn. Vậy mà còn khá, chuyện bữa qua đây còn thảm-tệ hơn nữa.

M. Gastaldy bị khánh-tận, có 51 mẫu đất ở làng Lai-điền (Thủ-đầu-một), hôm qua tòa hộ đem ra bán đầu - giá. 11 người tới mua; cũng có mấy chủ xã-tri quen thói tới mấy trăm đầu giá để trông tréo mua về của người ta.

Bữa qua, lần trước hết thì-giá 1000\$, trường-tòa Sicot kêu gào rất to, đến đời lần tất ba lần, không nghe ai trả su nhỏ. Lần thứ hai hạ xuống 250\$00, cũng hết ba lần, mà không có người mua. Lần thứ ba thì giá 1\$, có người trả:

- Năm đồng!
Rao hỏi không ai trả hơn nữa rút cuộc lại người nào đó mua được 51 mẫu đất, ngày thường giá mặt làm cũng 4000\$ thế mà nay mua có 5\$.

Thật là có rác cũng không rẻ tệ như thế. Cái nạn kinh-tế làm mất giá ruộng đất và thiệt hại người nghèo gồm chưa?

Xin coi qua

- TRƯỜNG 2: Việc vật ở Saigon, Cholon, Lue - tinh, Trung-kỳ, Bắc-kỳ.
- TRƯỜNG 3 & 4: Hoặc một bài khảo cứu hay, hoặc một sự tích lạ.
- TRƯỜNG 5: Thơ-thảo và tin tức thế-giới.
- TRƯỜNG 6: Tiểu-thuyết và nhiều tin tức khác.
- TRƯỜNG 7: Buồn Nhà-Nam trường nào cũng có chuyện, có tin, có bài đáng đọc cả.

CÓ AN MẠNG Ở GIÒNG-ÔNG-TỔ CHỜ GIỜ?

Chiều hôm bữa 20 Août, trời chạng vạng tối, có một vị Hương-chức làng Bình-Trung ở Giông-ông-Tổ đem đồ vào miếu thần mà cúng.

Khi vào tới cửa, thì vị hương-chức thấy có một vầng hào quang ở dưới đất, liền đòi tên tôi miếu tới hỏi. Nó nói nó không rõ gì. Láng số tại bên bắt nó. Hiện nay đang mở đảng tra vấn rất gắt.

Giông-ông-Tổ là một nơi yên tĩnh xưa nay, bây giờ có sự lạ như vậy, người ta nghĩ cho có án mạng không chừng.

HAI TÊN TƯỚNG CƯỚP Ở GIADINH BỊ AN NẠNG

Mấy lúc trước, trong Gia-dinh có mấy tên trộm cướp dữ tợn, khuấy phá cướp bóc của người ta luôn. Ấy là ba tên Luận, Sương và Lý. Nhờ có người điếm chỉ mới bắt được ba tên này.

Trong khi còn đang lấy khai, tên Sương chết trong khám. Hôm qua chỉ có hai đứa ra tòa tên Luận và Lý. Tên Luận bị 3 năm tù, 500 quan tiền và 5 năm biệt xứ, tên Lý bị 3 năm tù. Đáng kiếp cho quân trộm cướp.

NHIỀU TỜ BÃO LỚN BÊN PHÁP PHẢI NGƯỜI THEO ÔNG REYNAUD QUAY ĐÂY

Nhiều tờ báo lớn xuất bản hàng ngày ở Paris, có phái một vị đại-biêu theo quan-thương theo Reynaud qua đây. Máy tờ báo ấy là Le Temps, L'Ami du Peuple, Le Petit Parisien, L'Echo de Paris, l'Illustration.

Chưa biết người đại-biêu báo người này là ai? Nhưng mong sao người ấy qua đây xem xét thời cuộc ở xứ này cho công-bằng, rồi viết bài cho rõ ràng cho quốc dân Pháp biết, thì ấy là điều đáng mừng lắm.

ĐẠI-QUANG DƯỢC-PHONG
DẦU ĐẠI-QUANG HIỆU CON BƯỚM-BƯỚM

A một thứ dầu tiêu trừ bá bệnh, hơn các thứ dầu khác, chur qui vị cùng nghe nói rằng: thứ dầu này thật là thần hiệu, lạ lùng, bất luận ngoại bịnh các chứng, có thầy đều trị được, như đau, ngứa, mủi, cảm mạo bốn mùa, phạm nhâm khí độc, trong uống ngoài thoa, rất nên thần hiệu, chur qui-vị có mua xin hãy nài cho được...

ĐẠI-QUANG DƯỢC-PHONG
27 B1 Tổng-dốc-Phương - CHOLON

Trong Nước...

Saigon

An cấp trên xe hơi
Mme N... ở số nhà 33 đường Lucien Messard vừa rời có đến...

Luc-tinh

Nạn xe hơi
Sớm mai hôm kia, lúc 9 giờ ngang trước trường về trong...

Cái máy chụp hình của ai
Vừa rồi, tên Tô Tông-cu-li xe kờ, có đem đến nạp lại...

Đưa bạn bắt lương
gặp người kiêu-nghĩa
« Tin trong nước » của Đuốc Nhô-Nam ra ngày 8 Aout...

Bị chét chìm
Vừa rồi, người ta trông thấy một cái thây ma một người đàn bà trôi nổi bình bồng giữa sông...

An cướp giữa châu thành
Chiều thứ ba vừa rồi giữa châu-thành Saigon có chuyện bắt một tên cướp rất ngộ...

Lúc bấy giờ có một người xem quang mắt bình bồng, ăn mặc từ đầu đến chân mang quần, mình mặc áo phuc...

Tự vận bằng thuốc phiện
Tên Ngô-vân-Quát, 23, tuổi làm cu-li, ở đường Canton không ai hiểu biết gì mà mua thuốc phiện...

Lập tức đem người đàn bà ấy vào nhà thương ở bên đó mà bắt bớ. Linh hay tin chạy lên làm sang-kết rồi bắt tên tên-phu-xe ấy về bắt.

Chắc là không bao lâu tên cướp-phu-ấy sẽ phải ra tòa mà lãnh phạt chờ không thể nào tranh cãi.

Chiếc tàu Vanh-Quát của Lưu Văn-Meng là người ở Chaudoc chạy đường Caolinh lên Tân-châu...

Cũng trong ngày 15 Aout lúc quân bên xe kéo đi lên xe kéo, đám nghị cho người đi là một làng Bình-thành có tên ph3 là đưa bắt lương...

Mai-thanh-Tuân
MỘT CÁI CHẾT BẤT NGỜ
CÓ PHẢI THIẾT MANG VỀ THỊT ÉCH CHANG

Vừa mới rời ở ngoài Bắc tại Hàng-Kính (Kiên-An) có một nhà nọ chỉ có hai vợ chồng, bị chết một cách đáng thương...

Máy bay chờ
thơ qua tây rớt ở
Miền-diện

Những thơ từ và mông-da mất mấy giờ làm thơ nào?

Chiếc máy bay La Decitte chờ thơ từ ở Saigon hôm 5 Juin qua Marseille, rồi tới Miền-diện, thì máy rớt xuống sông Saodoway...

Thiết việc này cũng chưa biết sao, chờ số Bưu-diện trả lời sẽ rõ.

Thanh-Huê Khách-Sang

Rue d'Espagne N° 172 et 174
Annexe, Thanh-Huê Khách-Sang
Rue Amiral Courbet N° 51, 53, 55, 57, et 59

Thầy coi tướng
Kính trình quí ông và quí bà đang rở: Tôi xin cho hay trước như sau...

Hạ giá tiền phòng
Tại đường d'Espagne N° 172 và 174

Table with 2 columns: Room type and Price. Includes categories like Phòng ngoại hạng, Phòng thương hạng, Phòng hạng nhất, etc.

Người ta ngỡ rằng người chông đã làm thịt ếch trên một cái nắp thùng...

CONG-VAN
Quan-lại thuyền-chuyến

M. Nguyễn-bảo-Lộc, chuyên-môn tư-sự hàng ba, và M. Nguyễn-vân-Tân, chuyên-môn tư-sự số Tao-tiêu...

M. Đặng-nhu-Nhơn, thơ-toán hạng nhì, mới được bổ theo đơn xin qua làm cho quan chánh số Kiểm-soát tài-chánh Đông-dương...

Cuộc tuyền-cử Cai-tổng. Ngày 10 Septembre 1931, sẽ có cuộc bầu-cử một vị Cai-tổng ở Lợi-Trường...

Gánh hát Bàu-Bồn

diễn 10 đêm tại rạp THẠNH-XƯƠNG
Khởi sự hát tối thứ tư 2 Septembre 1931

Bên-ban đi lục tỉnh nay trở về Saigon lần này là lần thứ nhì chính đôn lại đạo kép đồng đũ...

Y-KHOA TÂN-SI
Docteur COUQUIER

Cựu chủ nhiệm Y viện chữa bệnh con mắt ở Huế

Ngôi có mở phòng khám bệnh con mắt tại số 91 đường Mao-Mahon.

Sớm mai: Từ 7 giờ tới 10 giờ
Buổi chiều: Từ 3 giờ tới 6 giờ

Tân-Long Lữ-Quán

Nhà ngủ này mới đổi chủ mới, sơn phết lại coi rất sạch sẽ và đồ đạc trong phòng đều mới nhất...

Nhà ngủ này ở góc đường Thầy Bình và Tổng-dốc-Phương là nơi đẹp nhất và gần bến xe đi Lạc-Tiêu.

PENSIONNAT
Nguyễn-v.-Ngự
tại Châu-thành Mytho

Ngày tựu trường: 3 Aout 1931.
Lớp nhét: 16\$, Lớp nhí: 18\$

PHÒNG KHÁM BỆNH THUDAUNOT

Trần-vân-Sang
Lương-y Bùn-quốc
Cấp bằng Cao-Đẳng Học-đường HANOI

Lời rao vặt
MUỐN BẠN

Một cái xe hơi hiện « Derby special » kiểu xe đua, hai chỗ ngồi...

Đạy riêng từ trò về khoa đánh máy viết và bút toán. Dạy in máy Duplicateur « Gestetner ».

MUA CÔNG BẠN, MUỐN CÙNG CHO

Một cái nhà (3 căn rộng) cao tầng có đèn điện sẵn trên 6, dướn đờ xe hơi (mũi trên) được. Xin hỏi nơi trường NGUYỄN-VÂN 105 rue d'Arras Saigon.

NÊN DÙNG THUỐC XỐ HIỆU "Nhánh-mũi"

Là thuốc xổ độ nhất hay. Xổ êm, uống dễ, đàm nhiều, làm kim và còn-trởng cho nhỏ. Đầu thuốc tổng lời ra cả.

Bán Raquettes de Tennis và đương gây giá về xin do nơi hãng bán Mo-teur Ruston...

M. Hồ-Ngọc-Sung
Thầy coi tướng

Kính trình quí ông và quí bà đang rở: Tôi xin cho hay trước như sau...

Nhà ngủ này ở góc đường Thầy Bình và Tổng-dốc-Phương là nơi đẹp nhất và gần bến xe đi Lạc-Tiêu.

LÀNH HOC-SANH

Bổn trường lãnh học trò ở trong và sẵn lòng giúp ích cho học-sanh nào muốn ăn ở nơi trường cho tiện bề đi học...

Đông-Dương học-dương

Rue Paul Bert 80A 80B HOC Dakao, một mở lớp so-hoc

Cáo Bạch

Tôi có một tháng con tên Lê Văn-Nhân 18 tuổi, vì nó ngộ nghĩnh...

Y-KHOA TÂN-SI
Nguyên-van-Tân
Ex-interne des Hôpitaux de Marseille
Bắt đầu từ ngày 20 Aout sẽ mở phòng khám bệnh cho thuốc ở Saigon...

FRANCIA?
Là thuốc xổ độ nhất hay. Xổ êm, uống dễ, đàm nhiều, làm kim và còn-trởng cho nhỏ.

Hỡi anh em Đông-bào nước Nam
Đương lúc nhơn-dân đói khổ, mỗi người phải dè tâm tiết kiệm, những phương pháp hay đặng bổ cứu!!!

GARAGE
NAM-HIỆP-THÀNH
N° 168 Boulevard Gallieni Saigon - Téléphone 878
Kể từ 15 Aout 1931, hãng sửa xe hơi NAM-HIỆP-THÀNH đã trọn về phần một mình thì làm chủ.

Y-KHOA TÂN-SI
DOCTEUR L. VINCENS
Số 2 và 4 đường Noel sau gare Dakao
Phòng khám bệnh và ở đương bệnh bất kỳ bệnh chỉ cần đưa trị được.

Đông-Dương học-dương
Rue Paul Bert 80A 80B HOC Dakao, một mở lớp so-hoc
Học phí lớp nhét: nhí 5,00, ba 3,50, tư 3,00, năm 2,50

VIII. Rời đời mạng bạc

Thầy giáo Cang nói: Sao lại không đời? Em ở dưới lên trên này... hình ảnh, giờ... chưa ăn cơm, sao lại không... đi ăn, đừng có đợi bữa lâu...

— Anh đi ăn cơm đi, rồi mới... à người ngồi lại bàn. Áo được... và miệng thì thớm hương huệ... — Mấy lần cho tháng hai tao... mà thôi chớ biết làm sao bây giờ... Con Dạ ngờ thầy giáo Cang rồi... — Thưa bà, tôi xét lại thân phận... của cô tôi thật là thương... không biết chừng nào... (Cả đời...)

hệ chết mà thôi đi vậy rồi... à bị cùn gại tới bề nhà, phải... bị cùn gại tới bề nhà, phải... — Thưa, cô tôi bị tin bực... người ta quá lạnh... người ta quá lạnh... — Thưa, cô tôi bị tin bực... người ta quá lạnh... người ta quá lạnh...

phố Chung, đó là nó biết đầu làm... phố Chung, đó là nó biết đầu làm... phố Chung, đó là nó biết đầu làm... phố Chung, đó là nó biết đầu làm...

nhìn thấy cái tình cảnh của con Hoa... nhìn thấy cái tình cảnh của con Hoa... nhìn thấy cái tình cảnh của con Hoa... nhìn thấy cái tình cảnh của con Hoa...

— Sao lại không đời? Em ở... — Sao lại không đời? Em ở... — Sao lại không đời? Em ở... — Sao lại không đời? Em ở...

Tương làm có hại nhiều lắm!! Tiệm chụp hình MODERN-PHOTO & ngân hình... hình ảnh, giờ... chưa ăn cơm, sao lại không... đi ăn, đừng có đợi bữa lâu...

Chết còn sống lại Xin các quý biết rằng, những người ta... y giúp đời vậy này... nước Trung-hoa mới qua... (Lịch sử và các chi tiết về bệnh tật)

Nghề sơn máy là nghề lợi hơn hết Ai sơn cũng dựng — khởi cần học — Có máy và sơn đủ kiểu và đủ màu... Danh tiếng khắp cõi Đông dương... Xin do nơi bốn hàng mà thương... (Hình ảnh máy sơn)

ÉCOLE PRATIQUE DE COMMERCE :: Ngày 9 và 10. April 1931, nơi trường Thương-mại... COMPTABILITÉ COMMERCIALE... (Bảng kê tài chính)

UÔNG RỜI MỚI BIẾT LÀ HAY Uống thuốc xỏ mà cũng ăn cơm ăn châu như thường... Nhà thuốc Lập Xuân Đường... (Hình ảnh thuốc)

MỚI TỚI Rạchgiá nửa đả! Cũng nên dùng thuốc gia truyền... (Hình ảnh chai thuốc)

MINH TẠ Tạo-Nhơn-Đương Công nhận thuốc... (Hình ảnh thuốc)

Nhà bán thuốc tây và phòng khám y nịnh của ông PHẠM-VĂN-TIỆC... (Hình ảnh thuốc)

THIÊN HẠ ĐỒN Danh vang bốn biển, tiếng dậy tám phương là thuốc BỎ Á-PHIỆN... (Hình ảnh thuốc)

RESTAURANT & PATISSERIE NGHĨA-HIỆP Khi trước ở đường Albert 1er số nhà 129-131... (Hình ảnh bánh)

"THẬT RẺ...." Mua mau kéo hết... (Hình ảnh kéo)

CÁC NHÀ CÔNG-NGHỆ và THƯƠNG-NGHIỆP! Trưng bày... (Hình ảnh sản phẩm)

Đôi lời nhân cũng bạn chức việc Thương-mại đã về quê... (Văn bản)

Đền tiệm có thợ sửa đồ q hồ may viết, may hát, may và kỹ lưỡng. Lê-xuân Kỳ kính chào.

3 & 30

8 Tách - 6 Tia - Bình Cà-phê hay nước Trà 1 Bình sữa - 1 Bình đường

MỘT BỘ ĐỒ BẢNG PORCELAIN CHIA RA NHƯ VẬY

12 Tách - 12 đĩa - 12 đĩa đựng bánh - 2 đĩa quả-từ - 1 Bình Trà - 1 Bình Đường - 1 Bình Sữa. Có vẽ bông thiết đẹp mà giá rẻ vô cùng

Kính mời lại coi

NAM-XUAN

78-80, Boulevard Charner, SAIGON

ĐƠN THỈNH-CẦU CỦA HỘI PHÁP-VIỆT KINH-TẾ PHÒNG-THỦ ỦY-VIÊN

(Comité Franco-Annamite de Défense Économique de Cochinchine)

Trong một số báo trước, báo-báo đã đăng tin rằng bữa 4 hôm mới rồi, nhữ ông-đàn, thương-gia nghiệp chủ, cả tây cả nam, ở trên 70 người, đã nhóm lại ở n° 4 số 168 đường Pellerin, do trong...

Ban ủy-viên ủy ban tính với nhau rồi, thảo một bức thư thỉnh nguyện (pétition) để ra quan Toàn-quyền Pasquier. Trong bức thư ấy bày tỏ tình hình kinh tế cực kỳ nan của xứ Nam-kỳ hiện nay và xin chính-phủ cấp thị-hành tại địa phương như sau đây:

1. Hứa về việc thi hành tất cả các khoản nợ trước ngày 15 tháng 10 và giảm tiền lãi xuống 8 phần, chỉ tới khi nào có nhà Ngân hàng cho vay dài hạn lập ra. 2. Nên cấp lập ra ở trong mỗi xứ trong cõi Đông dương, một nhà Ngân-hàng cho vay dài hạn.

Ban ủy-viên ủy ban muốn cho có đồng người ký tên vào tờ thỉnh nguyện để gửi lên chính-phủ. Cho nên ra kiến nghị như sau đây, để ai đồng-đinh với hội thì ký tên vào rồi cắt miếng giấy ấy ra, gửi cho ông Mathieu, Nghị-trưởng Quận-hạt, 124 rue Mac-Mahon Saigon

Tôi tên là _____ Nghề-nghệp _____ Chỗ ở _____

Ký tên nhân rằng tôi đồng-đinh với bức thư Pháp-việt thỉnh nguyện ngày 4 hôm 1931.

Ký tên

Bàn trị-sự Trung ương Trương-trợ và Chấn-tê xã hội Nam-kỳ

BAI D'EN VAN

của ông Jacques Lê Văn Đức, hội-viên của Bàn trị-sự Trung ương Trương trợ và Chấn tê xã hội N-kỳ, đọc tại trường Sư phạm Saigon, cho các thầy giáo, đến đó tập cho rành nghề giáo-huấn (AOUT 1931)

Các bạn đồng hương yêu dấu. Tôi lấy làm hân hạnh mà được Bàn Trị sự Trung Ương Trương Trợ và Chấn-Tê Xã-Hội Nam-Kỳ phủ thác cho tôi cái phần điều giải cho các ngài nghe về mục đích của một hội giúp đỡ lẫn nhau mà có lẽ các ngài đã biết rồi, vì đã có người nói rồi

Xã hội này tính sẽ điều thuyết cũng khắp Nam-kỳ, trong chỗ thị-thành, trong làng, trong trường học, các hội, v.v. để có truyền bá ra cho rộng rãi và tri-ý cao trọng và tốt đẹp của sự Trương-Trợ và Chấn-Tê Bài diễn văn bữa nay đây là bài trước hơn hết.

Chính là muốn cho sự truyền-bá cho các xã-nhà-nước và cho dân chúng biết những quyền lợi thuộc về sự cứu rỗi của họ, về những cách chung cho dân và về những cách dạy dỗ mà người bình thường cần biết. 3. Truyền bá theo pháp và lối đến luôn luôn, những phương pháp chung cho mọi người, và há định nơi chốn thôn quê, nơi các thị trấn, do bởi các học trò của các người dạy dỗ? Cái phần sự của các người thật đáng cảm mộ, bởi vì danh dự làm.

Với các người ấy thì là các ngài có một chỗ rất rộng rãi mà làm việc phải. Vì, có phải hay chăng, các ngài là người lãnh phần trách nhiệm uốn sửa cái tâm-chí của anh-hải, là sự mong trong cử quốc gia, có phải hay chăng, các ngài biết là người thuộc về đạo nào? và người giáo hóa, là người truyền sự làm phước há chẳng phải là bá cái phong hóa trong các gia-chung cả cho mọi người, và há định nơi chốn thôn quê, nơi các thị trấn, do bởi các học trò của các người dạy dỗ? Cái phần sự của các người thật đáng cảm mộ, bởi vì danh dự làm.

Và vì thế giờ của tôi ít ỏi quá. Tôi vẫn muốn, như khi kêu gọi đến cái sự tiếp tay của phần sự mới Saigon mà cũng còn có một bản của các ngài, mà nhắc nhở các trợ-sự nơi các thị-lĩnh, toàn là ngài với những đạo đức g lieu danh những người-hào-tâm, chúng rộng của các ngài trong sự giáo dục, rằng các ngài là người có phương thế và có dịp tiện hơn ai hết mà truyền bá những tư-tưởng hay cho phần nhiều dân sự.

Vậy thì, chúng tôi trông mong nơi các ngài mà làm cho ai ấy biết được công cuộc của chúng tôi làm, cái chủ-ý y theo chương trình là như vậy: 1. Mở rộng cái chủ nghĩa tương trợ; 2. Làm cho ra một hội các sự tham khảo; 3. Vừa giúp cho hết thảy những công cuộc làm trong một tôn chỉ; 4. Trách nhiệm tiến bước, đều là bao nhiêu, để dùng về công cuộc ấy; 5. Giúp cho thành sự những công cuộc làm của các hội cứu trợ; 6. Giúp, hoặc bằng lời khuyên nhủ, hoặc bằng tiền bạc cho những người làm việc động về thể thể dục hơn.

Lời khuyên của quan Toàn-quyền lời trên đây thì như vậy: Việc cứu giúp cho nhau thì chủ yếu là: 1. Làm cho liên lạc thành-phủ với các hội phước thiện, chừa sự huy là riêng, mà lo lẫn tại Đôn, pháp những điều cần cấp với sự cần-tê và sự phước thiện, và đại khái là: A) Sự bảo trợ anh-hải, mà nhất là những trẻ mồ-côi;

B) Những chỗ giam cầm trẻ mồ-côi người mẹ Annam, con út của bố, nhi-đồng (trẻ con út chọi); C) Sự khẩn cấp với những tai trời sự sắp đặt mà cứu trợ trong lúc có tai nạn chung cho dân sự; D) Sự dạy dỗ chống trả với người sau phần; E) Sự giúp đỡ cho người già cả, người tàn tật và người mang bệnh nan y; F) Sự giúp đỡ cho người cùng túng, sự trả nợ của con gái của n.đ. của lính bộ, lính thủy; sự khẩn cấp với việc xin ăn mà và sự đói khổ. 2. Tom góp lại một chỗ và giao cho các xã-nhà-nước và cho dân chúng biết những quyền lợi thuộc về sự cứu rỗi của họ, về những cách chung cho dân và về những cách dạy dỗ mà người bình thường cần biết. 3. Truyền bá theo pháp và lối đến luôn luôn, những phương pháp chung cho mọi người, và há định nơi chốn thôn quê, nơi các thị trấn, do bởi các học trò của các người dạy dỗ? Cái phần sự của các người thật đáng cảm mộ, bởi vì danh dự làm.

THẬT LÀ - AUI Từ lúc hót lồng con chliên dẹt thanh ni cho tới lúc may thành áo chỉ hết có 8 giờ đồng hồ

Bất cứ nghề gì, nước này nước kia đều dầm nhàu sự mau hơn (record).

Chắc không ai lại nghĩ tới ta bộ, là lấy lồng con chliên dẹt thành ra, rồi ta mới may áo để mặc, công phu nhiều ngày giờ và qua nhiều tay thợ mới xong. Thế mà năm 1898, có một người Huế-kỳ là anh John Kioon, bắt lồng chliên, dẹt thành áo và may thành áo liền hơi, chỉ hết có 5 giờ 28 phút. Thật là mau bực nhất. Anh ta chliên giải vô-địch về nghề ấy. Trái 33 năm nay, bây giờ có một hãng dẹt ở Hố-nh-mao là hãng Latoy còn mau hơn nữa, và giờ được cái giải vô-địch kia rồi.

Hiêng này hót lồng của 10 con chliên ủa rên, nhuộm liền, phơi khô, kéo thành ra sự liền, dẹt thành ra ni liền, rồi có 40 người thợ lấy ni đó may thành bộ đồ liền, trước sau có 3 giờ 70 phút mà thôi. Có mau và tài hay không?

Trị bệnh phong tình

Huê-nguyệt hoàn thuốc thần hiệu trị bệnh phong tình lâu mau một cách kỳ diệu tuyệt công k ô bị hư hỏng sanh dục.

Có trữ bán: Tại Cầu-thơ, Tại Nam-Đường, Tại Sóc-trần, Mộng lương Đường. Các nhà đại-ly có giới thiệu ai muốn bồi điều chi do nơi Nguyễn-văn-Hoa, Hôtel Huế-Viên à Canho.

Giá báo sửa lại

Table with 2 columns: Duration (Một năm, Sáu tháng, Ba tháng, Một tháng, Mỗi số) and Price (15 \$ 00, 8 00, 4 00, 1 50, 0 07)

BÁNH DẦU THẬT RẺ

Table with 2 columns: Item (Bánh dầu cao su, Kilo giá, Bánh dầu dừa, Kilo, Bánh dầu bông, Kilo, Bánh dầu gạo, Kilo) and Price (1 \$ 00, 1 50, 2 50, 3 00)

Hãng dầu TRƯƠNG-VAN-BÈN, Sáng tạo năm 1900, 40, Quai du Cambodge, CHOLON (441)

người mù quia, những bệnh về phước điều trị. Mấy người đó thì như cái kiếp số g thừa ở ngoài xã-hội vậy. Có một đôi khi mấy người ấy phải tức mình cho những kẻ được hạnh phúc hơn, mà đành quên lãng họ, chẳng đoi hỏi đến họ, hay chăng? Công may là vẫn có những người hân tâm đến cả và xát và bôn, mà lo lẫn những điều phước thiện, họ có bố thí những vật tích nơi hi-phu cũng như vật tích nơi cảnh-phố, cũng đau đớn, cũng làm cho chết được, vật này chẳng kém chi vật nọ. (Còn nữa)

LÔI-TÂY BIJOUTIER

58 86 đường Georges Guynemer (ngang tòa lán-đảo Saigo)

Bổn biểu trước ở số 3 đường Orlier vì tiệm chật hẹp nên dọn lại số 86 đường Georges Guynemer cho rộng rãi, để tiếp rước quý-bà, qui có được là sẽ hơn trước. Kể ra bổn biểu sống lập trên 20 năm càng ngày càng tiến phát vì có thợ thiện nghệ, chuyên róng nghề làm đồ sứ trang theo đủ k đủ kim-thời và nhện bột zola, đá mau lại khôn, không đâu sánh kịp. Nói chi đáng thật nhờ qui bà, qui-cô ở Saigon, Cholon và Lục-lĩnh biết bổn biểu lâu năm, làm ăn chắc chắn giá trị lại rẻ hơn các nơi, nên tới đặt đồ vàng và đồ bạc zola ở bổn-biểu rất đông. Thật bổn-biểu rất sức cảm ơn. LÔI-TÂY

58 86 đường Georges Guynemer (ngang gare Cuaic) (609)

Qui ông, qui thấy, qui đóng-bảo

Một việc đại nghĩa mà có lợi

Vì muốn: Giữ cái lịch kinh-thế không hỏng liên thời, và giữ cái tiếng may mặc thanh nhã. Tiệm may hiện The modern tailor ở Tiền-Đạo - 37 đường Hồ-huê-Vi Saigon, chúng tôi nhất định hạ giá may về hết sức: trọn trong 100 ngày, kể từ 28-7 đến 8-11-31 này. Các thứ may, ai tới thì thưởng bảo hàng tốt còn có 30 \$ 00 một bộ. Thứ tốt nhất, suit còn 25 \$ 00, thứ vừa vừa đủ chỉ suit còn 20 \$ 00 một bộ. Còn các thứ: tuxor, smit, tulle, silk, bộ trắng kaka v.v. đều tốt và thanh (thời) về về. Ai vậy bổn tiệm lại còn thêm 2 cái prima sẽ cho hai số commando trọn trong một giờ, hai, ba, như thấy H. đạt 100 \$ 45 nên sau này số ra trong nhóm số commando này đặt tại đây sẽ được lãnh thưởng 20 \$, đó nữa tự ý thấy chấp lựa của bạn là một dịp độc nhất vô nhị vậy.

Áy vậy: 1) Qui ông, qui thấy ai là bạn hàng cũ của bổn tiệm xin nhóm dịp này lại để thêm đ. l. qua qua trước. 2) Qui ông, qui thấy ai là người bấy lâu vẫn mua các thứ của bổn tiệm nhưng vì chế mức chưa may nên ngưng này lại dịp này thì sẽ được như người. 3) Qui ông, qui thấy ai là bạn hàng cũ của bổn tiệm xin nhóm dịp này lại may thứ cho biết với không quên bổn tiệm cũng lấy tiền.

Cũng thì đồng tiền của quý ông, qui thấy đến để đặt đồ nên bổn tiệm lúc này, thì sẽ được nhiều sự lợi về một việc đại nghĩa: qui ông, qui thấy ai là một người đã được giá trị, họ là sẽ được giá trị và bổn tiệm đã có lời cam đoan chắc chắn trong đó. Bổn tiệm mình làm mà trong số thì được lãnh thưởng gấp đôi bởi hiệu CON O của nhà thuốc Bá-Ngọc-Đường. Công việc đại nghĩa là: lúc thời cuộc rối loạn thì ai cũng cần phải có một ít tiền mua qui ông, qui thấy để giữ cho tiền bạc không bị mất công nghệ bán xir, cho có tiền mua xuyến trở để dùng vững trên cơn đương thực nghiệp hầu tranh giành lợi một phần lợi với khách ngoại-bang cho tiền bạc bớt chạy tuốt trước nước ngoài để chẳng phải là đại nghĩa đó ư? Bổn tiệm chúng tôi sẽ đi để may bộ giá rất rẻ mà lại còn cho prime như vậy là chủ ý chỉ muốn giúp ai cũng may mà thôi, và cho có tiền để g. cho qua khỏi cái thời kỳ kinh-thế khó-khách này cho không mất có lời mình là đủ với thời thời, mong rằng qui ông, qui thấy sẽ không bỏ qua cơ hội.

The modern tailor MIEN DUÊ, 37 Hồ-huê-Vi Saigon

NÊN BỎ Á-PHIÊN

Bằng thuốc Giải độc bất hiệu CON O của nhà thuốc Bá-Ngọc-Đường

Sau đây hỏi-dường lán tâm báo chế thêm được vừa g. mọi người, chất thuốc mạnh hơn trước nhiều, và không hề nóng nẩy uất bôn. Hải thuốc không mỗi ngày 1 \$ 00, lớn 6 ve đã bỏ, ve 70 viên 1 \$ 00, ve 35 viên 0 \$ 50. Người hút nhựa hay hút l. mỗi ngày trên 3 \$ 0 uống thì thuốc mạnh, mỗi ve 1 \$ 20 càng tốt. Ở xa g. cách: Lãnh hóa giao ngân. Thư và mandat gửi cho: M. NGUYỄN-HÒA-LIÊN, Pharmacie, 46 Rue d'Espagne, 346 - Saigon

Thuốc THIÊN-THỜI của Pharmacie NGUYEN-VAN-TRI ở Mythe chẻ ra đã cứu được nhiều người. Nếu có CULA thiệt thoa tiếp thêm, đừng cho vọt bề, thì mười bệnh không trật một. Dám cam đoan.

MÃ THƯỢNG LẬP CÔNG

— Thử hỏi có thứ thuốc nào xứng đáng dùng bốn chữ trên đây chăng?
 — Ấy là thứ thuốc «Thần-hiệu Thối-Nhiệt-Đơn» của nhà thuốc THIÊN-HÒA-DƯƠNG vì con nít khi nào có nóng mình, uống vào trong 5 phút thì thấy linh nghiệm hiển-nhiên, thật đáng cho rằng «mã thượng lập công» và chẳng hổ với cái tên gọi riêng nó là «NHƠN-SANH YẾU-DƯỢC». Gần đây bởi có nhiều nơi bán thuốc giả và nhái theo kiểu thuốc ấy, nên kẻ mua thuốc phải nài cho có nhân con nài thì mới khỏi lầm.

Pharmacie Sino-Annamite
THIÊN-HÒA-DƯƠNG
 208 RUE DES MARINS - CHOLON

Khen trà Việt-Nam

Cách đây một tuần lễ, tôi có viết một bài giới-thiệu trà Vinh-thái, là thứ trà của đồng-bào ta ở tỉnh Phú-thọ ngoài Bắc (1) tự trồng lấy và chế-hóa ra, có hương-vị như trà hảo-hạng của Tàu, lại được một đầu tốt là uống không nóng và không hư thận. Có phòng thí nghiệm hóa-học đã chứng như thế. Muốn khuyến khích một nền công-nghệ mới trong xứ, nên tôi giới-thiệu các nhà hảo trà thử mua uống coi.

Chắc hẳn có nhiều người mua uống thử rồi, nên bữa qua tôi tiếp được thư của một vị độc giả ở Cà-mau gửi lên, trong đó đoạn như vầy:

«Theo lời ông giới-thiệu bữa trước, tôi có mua trà Vinh-thái của người Việt - nam ta chế và uống thử. Thật nước uống xanh, thơm được ba bốn lần, mà còn đậm và hương - vị còn thơm. Còn sự nói uống nó không hư thận, thì phải để lâu ngày mới nghiệm biết được. Có lần tôi thấy bỏ ich cho vợ-sanh ngày trước mắt là uống trà của mình chế ra đó, cũng ngổ ngàng coi, chứ không như trà Tàu uống vào là khổ ngổ làm»

«Tôi cũng đồng ý với ông, mong rằng đồng-bào nên mua mà dùng, thế cho trà Tàu, để bớt số tiền lọt qua Trung-quốc mà nằm trên 1 triệu đồng về trà»

«Trà ấy, tôi chắc ai dùng qua thì đều chịu hết»
 Nguyễn-vân-Lâm (Camau)
 Đó cũng là một cái chứng rõ ràng người Việt-nam ta thí-nghiệm chế trà ba lần mà lần này có kết quả đáng mừng đáng mong vầy. — A.Đ.

(1) Ở bán ở hiệu Phúc - Lợi, đường Sabourain, số 29.

Khăn đen Suối đôn

Tôi có đương làm những kiểu khăn dệt riêng tùy ý mỗi ông; xin viết, thơ nói rõ mấy lớp và lấy ni tôi sẽ làm y theo giới lại, cách phân hóa giao ngân số phi tôi chia.

Bình hàng nhất 3\$00
 Nhiều gò hoặc cầm 2 50
 Thẻ thường ngoài chợ, 1 20

Nguyễn-vân-Búp
 Kỹ nghiệp Suối đôn
 LátHua (gare) Bình-Nhâm

Hai người Hoa-khieu gán chét vì giá lúa lên

Giữa lúc trong nước thiếu hụt đồng tiền, nông-dân điếm chủ ta than van về nỗi lúa rẻ bán không chạy, lại còn ế ẩm nữa, thì bọn địa chủ có học hội-đồng. Trong kỳ này phần nhiều là người Hoa-Lyautey, tổng kiểm-sát Hải-xảo, kiêu & đây, có âm giao-kèo, chủ có trình cho Hội-đồng biết rằng giá lúa với các tàu buôn ngoại-quốc.

Chúng tưởng lúa ta hạ giá như vậy là vì chịu cái ảnh-hưởng kinh tế không-hoàng của thế-giới, thì không thể nỡ mà mua lúa giá rẻ được. Chúng làm giao - kèo có mang với người ta rồi bỏ đó chờ lúa giá mới mua. Không ngờ cơ trời xảy đời, bèn mua lại có lợi lợi, một lần-khẩu 31 triệu dân không nhà ở không cơm ăn, nước sông Đơng-từ càng ngày càng lên cao. Xứ Miền-điền cũng có nạn ấy, nên dân đê khổ lang thang, bây giờ cần phải có lúa để ăn, thì người được dân sanh ấy, nghĩ vậy mà mua gạo ở ta phải nghĩ giá từ lâu, đến nỗi giá tháng tám này sinh với giá tháng sáu khác nhau tới hai đồng.

Bây giờ trong số Hoa-khieu ai có làm giao kèo kia mới ngổ ngàng. Như tên Lâm-khách có chịu giá lúa với ngoại - quốc tới 20 ngàn tiền, tính ra nhảm 160 ngàn ta, phải nạp cho đủ kỳ tháng tám này. Bây giờ lúa phải giá làm sao mua được, tính ra phải lỗ đứt 320 ngàn đồng. Lâm-khách ta không thể giữ theo lời giao kèo được. Mà những nhà làm giao kèo với anh ta cũng phải bỏ, mua lúa nơi khác.

Còn tên nữa, kêu là Gug-Phong, tính cảnh cũng không khác gì Lâm-khách Gug-Phong chịu với người ta 10 ngàn tiền, bây giờ thiếu của một nhà ngân-hàng Hoa-khieu kia tới 100 ngàn đồng rồi, chịu không thấu, anh ta khóa cửa bỏ đi. Đó là hai vị rồi thôi trong chốn thị trường lúa gạo của ta. Ai cũng tưởng miệt Hán-khẩu lụt lội như vậy thì Tàu mua lúa ở ta nhiều lắm, không ngờ họ mua ít quá. Vì lúa gạo ở ta sánh với lúa gạo ở Miền-điền thì giá cao tới 10 phần trăm lận. Hiện nay giá lúa ở Saigon mỗi tạ có 3\$58. Nghe đâu giá lúa hơi sụt, là vì mấy nhà xuất-cảng có làm giao-kèo với hai tên Hoa-khieu kể trên đây, đã mua đủ số lúa rồi. Vì vậy nên chưa có nơi nào mua nhiều nữa, là lúa không tăng mà phải sụt.

Đông dương ta sẽ được 1 triệu quan trong số tiền thu của Đâu-xảo Paris

Hôm 29 Jun trước Thượng Hội-đồng quản-trị Đâu-xảo thuộc Đông-dương, đã có họp hội-đồng. Trong kỳ này phần nhiều là người Hoa-Lyautey, tổng kiểm-sát Hải-xảo, kiêu & đây, có âm giao-kèo, chủ có trình cho Hội-đồng biết rằng số tiền thu của Đâu-xảo nay được 209 triệu quan, mà tiền chi xuất mới 206 triệu quan, vậy còn dư được 3 triệu quan.

Ông Nghị-viên Nam-kỳ M Oatrey đến dự Hội đồng, có đứng lên nhắc lại đề quan Tổng-trưởng Thuộc địa Reynaud và quan Thống-chế Lyautey biết rõ rằng số Đông-dương đã tiêu tốn mất bao nhiêu về cuộc Đâu-xảo này, trong luôn mấy năm lại đây chịu phí-tồn cho 55 Kiểm-sát nghiên-cứ về khoa kiến-trúc xứ đó, và nếu chẳng có cuộc Đâu-xảo, thì cuộc Đâu-xảo không thể có được.

Ngày nay, đầu ở Pháp hay ở Đông-tây, không một người nào không công nhận cái ích lợi của Đâu-xảo. Chính quan Thống-chế Lyautey trong khi dự tiệc của ông Tổng-kiểm-sát Đông-dương là M. Guesle thiết, có tỏ cho ai nấy biết rằng các báo ở Đông-dương hết sức cổ động cho Đâu-xảo, mà chẳng được trợ cấp đồng nào, tiền trong hũ để r ẽng việc cổ động toàn là cấp cho báo Pháp, các báo Ngoại-quốc và các báo thuộc địa ở hành ở Pháp thôi.

Hội - đồng cho lời nói của ông Oatrey rất có lý, nên quyết định trích ra một triệu trợ cấp cho số Tổng-kiểm-sát Đông-dương để tiêu dùng vào các việc chi phí đã phải lấy tiền của công quỹ Đông-dương. Hội-đồng lại quyết định trợ cấp cho bất thấy các báo ở hoàn-cửu.

Một tên cai bán nhau với bọn cướp

Vụ này bọn cướp lấy được 5000 đồng. Mọi đây ở Mỹ-Hóa, cách châu thành Bèatre 3 cây số, có xảy ra một vụ cướp rất ghê, Tên Hoa-khieu Lâm-vân-Quan bị cướp mất 5.000 đồng.

Lúc đi cướp vào nhà, chúng nó bắn súng lên trời đùng đùng, làm cho nhơn dân nghe tiếng súng đã co đầu rút cổ, không dám tới tiếp cứu tài gia. Có một mình chủ cai Lương mang súng tới bắn với chúng, nhưng không trúng. Chúng bắt trả lại, hai bên bán nhau, không ai bại ai được.

Chúng các hàng xong, rồi kéo nhau đào tẩu mất.

Bệnh truyền-nhiễm ở Đông-dương

Từ « Quan báo » ra ngày 18 Aout có đăng về những chứng bệnh truyền-nhiễm xảy ra ở Đông-dương từ ngày 21 tới 31 Jun let như vầy.

Bệnh rết ban của: Ở các kỳ có 6 người mắc chứng ấy, 1 người chết; Trung kỳ, 3 người bệnh; người chết; Nam kỳ 7 người, bệnh ở Fort-Bavard, 1 người bệnh.

Đậu chần: Nam-kỳ có 3 người bệnh nhưng 2 người chết, Cao-môn, 1 người bệnh 1 người chết Lào 1 người bệnh nặng.

Thiên thời: Nam-kỳ, 47 người bệnh, hết 42 người chết; Cao-môn 87 người bệnh hết 60 người chết.

Ở Nam-kỳ chỉ có hạt Long-chàm có một người bệnh nặng.

Tràng bông tang (couronnes) CỦA ANNAM LAM RA

Bên-hiệu chuyên làm tràng bông tang đã lâu năm và đã xuất sản được nhiều năm nay có thể tính giá rẻ hơn các nơi được phân nữa.

Có giá riêng cho hội Lương-hử. Giá từ 5\$ 7-10-18 cho đến 100\$ Bán sỉ và bán lẻ.

« La Tortue »
 PHAN-THỨC-TRẮC
 16, Sabourain, Saigon
 Téléphone 9.98

Ở ngoài Hảiphong Thiều chú nĩa người đàn bà Pháp bị cướp đánh

Độ rày sao quân trộm cướp lộng quá, dám hành động giữa nơi đô hội rất tự-do. Thiều mới rồi đó, hai vợ cướp ở Phú-nhuan và Thị-nghê ngoài qua ai không ghê! Nay ở Hảiphong lại xảy ra 1 vụ tương tự như thế, nhưng lần này may chút nữa thì người đàn bà Pháp bị đánh.

Nguyễn bà M... ở giúp việc ở số Robert Beau, trên con đường Amiral de Beaumont, đang ngồi phòng việc sau kho mà tỉnh liền. Bỗng ở ngoài có hai tên Annam thiếu-niên, ăn mặc trang-hoàng, đi đứng lễ phép, bước ngay vào cửa. Bà M. hỏi ý hai người muốn gì, thì một tên đứng dựa cửa nói ú ớ, còn một tên đi ngay lại chỗ bà M. ngồi. Bà hoảng hồn, vội đứng dậy xách ghế liên-công đường và đóng tuốt qua bên kia, kêu cứu om sòm.

Thấy thế biết không xong, hai tên này bèn đào tẩu mất.

Có một hay tin tới mở cuộc điều tra, nhưng cũng không ra tông tích gì. Bà M. mới nói ra hình dạng của hai tên bắt-lương ấy, người ta mong có lúc cũng bắt được chứ chẳng không.

Thiệt là may cho bà M. nếu lúc ấy rớt trí thì đã bị chúng đánh và giết liền rồi.

Hiện nay chứng này truyền-nhiễm nhiều hơn hết, vì trong số 24 người bệnh mà hết 22 người chết.

Hạch: Cao-môn về tỉnh Vung-ở Nam-kỳ chỉ có hạt Long-chàm có một người bệnh nặng.

SÂM-NHUNG ĐIỀU KINH

CHỈ BẠCH ĐÁI HOÀN
 Nhân hiệu « Song-Phụng »

Thuốc thành trị bình đương kinh và chứng bệnh dai lâu ngày. Thuốc này chữa trị những chứng bệnh kinh từ cương hư làm hạn đầu máu, kinh không đều và chửa bạch đái hạ tiêu ngay không, hết đến nỗi nước da vàng, mình rục ốm, muốn ăn không tiêu, nếu uống thuốc này cho thường chẳng bao lâu thấy nó công hiệu lạ lùng, trở nên tinh thần khoẻ khoắn, ngon ăn ngủ, tư nhiên tất bệnh phải hết. Ấy là một phương thuốc xứng đáng trị tất mà lại rẻ nữa. Thanh thuốc rất hợp với khí hậu các xứ nóng, và ngoài 30 năm mới đánh tiếng khắp quốc gia Nam-đông, nên nay khắp Nam-kỳ, Lục tỉnh đã có mua dùng phần nhiều trị bệnh rất công hiệu.

Mỗi ve giá là 1 \$ 50

Bên-hiệu có thể thuốc hoàn bổ thận rất thần diệu kêu :
LỘC BIÊN KIỆN THẬN CỐ BỐN HOÀN
 (Thuốc hoàn bổ thận)

Bổ thận đương đã hao tổn, bồi đắp thận âm bị hư kém, làm cho âm dương mất hòa, tinh thần thực phẩm, thì thấy bồn bồn rục rục, mà tinh khí phải đầy đủ, thuốc này có thể gọi là thuốc sống lâu sinh nhiều con, chẳng sai.

Y-học-sĩ: TRẦN-KIỆM GIÁM-CHẾ
 Tiêm tại đường Paris số 28 - Cholon
 Mỗi ve giá là 1 \$ 50

PENSIONNAT Huỳnh-Khương-Ninh

61 RUE DARIÈS 61 (SAIGON)

Kể từ ngày 24 Aout 1931, Đền trường sẽ mở thêm một lớp 4ème Année nữa.

Qui đây, Qui bà muốn cho em cháu học lớp đó, xin gửi thơ cho hay trước, và phải lên nhập học cho gấp gáp.

HUYNH KHUONG-NINH

PHONG - CANH KHACH - LAU

PHÒNG SẠCH SẼ GIÁ RẺ HƠN CÁC NƠI

— CÓ GARAGE ĐÈ XE KHÔNG MẤT TIỀN

SAIGON - VO-VAN-BAN Propriétaire - T. 407

CHỦ TÌNH CHỦ HIẾU

Tác giả: VIÊN HOÀNH
 HỘI THƯ NHÌ
 Trương-thoại-Nga...

Tổ-Quyên vừa nói vừa chỉ tấm rèm (chính) để treo ghế giữa, Thiệu-Nghi nói:
 — Người quản-tử chỉ nói một lời mà thôi. Tôi rất cảm ơn có anh có không ác thì tôi đã quên lãng rồi.
 Thiệu-Nghi với lấy tấm khăn, để tôi nói lại cho ông hay? Nếu có để cho tôi, thì anh đừng nói luôn cho Tổ-hiệu-Đức biết nữa.
 — Bây giờ tôi chỉ còn giữ có một cái quần chân thôi, nhưng tôi sẽ trao cho anh y theo lời hứa.
 Tổ-Quyên nghe xong, rưng rưng nước mắt. — Thưa ông! Vì có một lần ông nói...

tôi ưng thấy là vì muốn cầu cái trông người, thường thăm nhỏ đến cường ngày đại?
 tay ông về của thấy lại, chỗ tôi trốn tội nghiệp.
 không có thương thấy anh. Thiệu-Nghi nói:
 — Tôi không muốn ở lâu nhưng anh cũng là tuy nơi ba tôi chỗ tôi không biết được.
 — Tôi được... Tuy vậy, về đây, tôi sẽ thuật chuyện này lại cho bà hàng nào, xin có đánh dây thép về cho tôi biết với nghe?
 Tổ-Quyên không trả lời. Có nghĩ đến cái đời có sắp trao thân ngày này nữa đâu?
 — Tôi không nhất định được.
 — Này có hai! Tôi chưa biết nhau chẳng nó làm chi, chờ nay đã gần tiếng cùng nhau rồi, một lời nói qui hơn ngàn vàng, một tiếng ở bốn ngựa theo không kịp, bởi vậy nên tôi tin chắc ở ông có và tôi đây tôi nhớ, thường trao tay có làm. Tôi xin có lên hát ở đây, anh nói lại cho tôi nghe?

đến cường ngày đại?
 — Tôi không muốn ở lâu nhưng anh cũng là tuy nơi ba tôi chỗ tôi không biết được.
 — Tôi được... Tuy vậy, về đây, tôi sẽ thuật chuyện này lại cho bà hàng nào, xin có đánh dây thép về cho tôi biết với nghe?
 Tổ-Quyên không trả lời. Có nghĩ đến cái đời có sắp trao thân ngày này nữa đâu?
 — Tôi không nhất định được.
 — Này có hai! Tôi chưa biết nhau chẳng nó làm chi, chờ nay đã gần tiếng cùng nhau rồi, một lời nói qui hơn ngàn vàng, một tiếng ở bốn ngựa theo không kịp, bởi vậy nên tôi tin chắc ở ông có và tôi đây tôi nhớ, thường trao tay có làm. Tôi xin có lên hát ở đây, anh nói lại cho tôi nghe?

Chàng đứng suy nghĩ một hồi, viết, là chỗ Thoại-Nga cái giầu hết trên trọng xếp bỏ vào túi, xếp đặt giấy tờ sách vở của cậu ruột ra ngoài, không ai hay biết gì hết. Lúc Thoại-Nga đi xóm về, Thiệu-Nghi cũng không tỏ việc gì cho anh, nhưng qua bữa sau thì chàng lại tìm tới nhà ông Hộ-đại. Ông Hộ-đại ngạc nhiên như được gì đã biết rồi đó.